

Tekniikkaa ja luonnonvoimia

Vaikka ihminen on oppinut vuosisatojen aikana uhmaamaan luonnonvoimia, aina löytyy jokin sellainen voima, jonka edessä ei voi kuin tunnustaa avuttomuuden. Japanin alkuperäinen katastrofi, maanjäristys ja sitä seurannut tsunami, ei ollut ihmisvoimin vältettävissä, mutta tuota hirvittävää tuhoa seurannut ydinvoimaonnettomuus herätti kaksi pääajatusta: eikö tuota nimenomaista kansakuntaa jo ollut riittävästi ydintuholla koeteltu - ja voiko kaikkeen varautua? Yritystä toki on ollut kovasti.

Lehdissä on maaliskuun aikana lueteltu listoja ”eloonjäämispakkauksista”, joita jokaisen kotoa olisi löydettävä. Helppoa: olen vitsailnut jo vuosia ”sota-ajan varmuusvarastostani”, kaapista kun löytyy aina riittävä määrä mm. perussäilykkeitä. Ei niinkään sodan tai luonnonmullistusten kuin sen varalle, ettei joskus ehdi tai pääse kauppaan. Mutta vaikka nuo listojen trangiut ja paristokäyttöiset radiot omistaakin, niin toinen asia on sitten, miten helposti ne tosipaikan tullen pimeästä varastosta löytyisivät.

Teknologian kehitys on ollut huimaa ja omalla tavallaan passivoivaa. Viimeisten sadan vuoden aikana on tekniikan saralla saavutettu sellainen määrä elämäämme helpottavia keksintöjä, että on kuin putoaisi kivikautteen, jos pitäisi kuvitella elämäänsä ilman niitä. Sähköä tarvitaan lähes kaikkeen.

Jääkaappi, kännykkä, Internet, mikroaaltouuni, sähkövalo, pesukone, televisio - eikä se kylpyhuonekaan ihan jokaisesta huushollista vielä muutamia vuosikymmeniä sitten löytynyt. Elämä on helpottunut ja mm. autoistumisen sekä alan alkuaikeihin nähden edullisten lentolippujen myötä elinlaatu laajentunut huomattavasti. Internetin kautta globaali yhteydenpito on jo arkipäivää, aikansa tekniset ihmeet, telexit ja sähköet, ovat pölyistä historiaa, lentopostikirjeistä puhumattakaan. Kun joskus kaukaisella kahdeksankymmenluvulla opiskelijat törsäsivät Ruotsin-reissuun Vaasanlaivoilla, voi nyt lennähtää äkkilähdöllä tuhansien kilometrien päähän. Etäisyydet lyhenevät.

Mutta olemmeko oppineet arvostamaan elämän sujuvuutta ja ottamaan kanssakulkijamme huomioon entistä paremmin nyt, kun aikamme täällä vakaitten mannerlaattojen graniittipohjalla ei mene eloonjäämiskamppailuun luonnonvoimia vastaan? Vai olemmeko onnistuneet korvaamaan aiempien sukupolvien kiireen lähteet ihan omillamme ja nostaneet siinä samalla vaatimustasoamme yhä korkeammaksi?

Nykyään valitetaan vaikkapa ihmisistä, jotka kailottavat julkisissa kulkuvälineissä kännykkäänsä sen perisuomalaisen tuppisuuna istumisen sijaan. Oliko se sitten niin paljon parempi silloin, kun joutui seisomaan Sokoksen kulmalla kaatosateessa odottamassa kaveria, jonka bussi oli pahasti myöhässä, eikä ollut mitään keinoa saada selville, oliko asianomaisen ylipäätään tulossa paikalle vai suottako siellä seisoskeli. Tosin äkkiäpä sitä oppi sopimaan treffit kavereitten kanssa kirjaston lehtilukusaliiin, niin ei mennyt aika hukkaan odotellessa, eikä tullut niin kylmäkään.

Kunakin aikakautena sitä tietysti aina löytää omat tapansa toimia. Mutta ei haitanne jonkin kerran elämässä testata niitä kaukaisten partiolaisaikojensa taitojaan vaikkapa ihan vain pitkän sähkökatkon varalta.

Tekniikkaa ja luonnonvoimia.

Johanna Ahopelto. Pohjalainen 4.4.2011, s.2.